# SISTEMUL DINAMIC DE ACHIZIȚIE (S.A.D.): UN INSTRUMENT ELECTRONIC TRANSPARENT ÎN ACHIZIȚIILE PUBLICE. ASPECTE DE DREPT COMPARAT

Laura-Alexandra FARCA

**Laura-Alexandra FARCA**
Avocat, Baroul București
Doctorand, Facultatea de Drept,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca**,** România
E-mail: laura.farca@farcalaw.ro

**The Dynamic Purchasing System (D.P.S): A Transparent Electronic Instrument in Public Procurement. A Comparative Law Perspective**

**Abstract**

Recently, the Romanian National Agency for Public Procurement (N.A.P.P.) has announced the modification of a functionality within the electronic public procurement system („S.E.A.P.") to technically allow contracting authorities to conduct public procurement award procedures using dynamic purchasing systems. The dynamic purchasing system (D.P.S.) is an entirely electronic instrument that supports competition and transparency in public procurement. This article runs through the advantages and disadvantages of D.P.S. compared to a similar instrument, respectively, the framework-agreement. Moreover, we will include a comparative law perspective as well as other practical examples.

**Keywords:** electronic procurement, transparency principle, competition, dynamic purchasing system, framework-agreement.

*Revista Transilvană de Ştiinţe Administrative*
1(48) / 2021, pp. 53–68

## 1. Relevanța S.A.D. în contextul actual

Pandemia de COVID-19 a accentuat nevoia de flexibilitate și eficiență de care au nevoie autoritățile contractante/entitățile contractante în derularea procedurilor de atribuire prin care au loc achizițiile publice. În acest sens, instrumentele și tehnicile electronice pot sprijini autoritățile/entitățile în efectuarea unor achiziții publice într-un ritm mai rapid pentru a răspunde unor crize viitoare. De altfel, un raport recent al Băncii Mondiale a arătat că statele membre care utilizează preponderent mijloacele electronice de achiziție publică și-au ajustat mai rapid funcțiile pentru a răspunde eficient pandemiei (Banca Mondială, 2021, p. 10).

În același timp, piața unică digitală, spre care Uniunea Europeană tinde, impune utilizarea instrumentelor și tehnicilor electronice de achiziție într-un proces de digitalizare amplu, militat de Comisia Europeană începând cu „Cartea verde privind extinderea utilizării achizițiilor electronice în UE" din 2010. Ulterior, necesitatea utilizării achizițiilor publice prin mijloace electronice a fost reluată în comunicarea „O strategie pentru achiziții publice electronice" din 2012, cât și în „Achizițiile publice electronice de la un capăt la altul în vederea modernizării administrației publice" din 2013.

În esență, S.A.D. îmbunătățește accesul la piața unică, este parte a procesului de digitalizare a achizițiilor publice și poate asigura un nivel ridicat de transparență prin colectarea eficientă a datelor masive (eng.: *big data).*

Aceste date permit formularea unor politici publice care să răspundă nevoilor cetățenilor conform comunicării Comisiei Europene „Transformarea achizițiilor publice pentru ca acestea să funcționeze în și pentru Europa" din 2017 (Comisia Europeană, 2017a, p. 10).

Recent, Agenția Națională pentru Achiziții Publice (A.N.A.P.) a anunțat dezvoltarea unei noi funcționalități (A.N.A.P., 2021a) în sistemul electronic de achiziții publice (S.E.A.P) care să permită autorităților contractante/entităților contractante mai multă flexibilitate, eficiență și suplețe. Noua funcționalitate constă în introducerea în S.E.A.P. a sistemului dinamic de achiziție (S.A.D.). S.A.D. este un instrument de achiziție electronică modern care se derulează exclusiv prin mijloace electronice.

În acest sens, scopul acestui articol este să prezinte un scurt istoric cu privire la reglementarea S.A.D. la nivel unional (secțiunea 2) dat fiind faptul că legislația română transpune fidel legislația unională în materie, regimul juridic actual (secțiunea 3), o comparație între regimul juridic aferent S.A.D. și acordul-cadru (secțiunea 4), cât și aspecte de drept comparat (secțiunea 5), în care vom evidenția o serie de exemple practice privind experiența S.A.D. din alte state, urmate de scurte concluzii.

## 2. Contextul reglementării S.A.D. la nivel unional: modernizare și eficiență

Reformele de la nivel unional din domeniul legislației achizițiilor publice au avut ca obiective modernizarea (Bovis, 2020, p. 284) alături de simplificare și flexibilitate. Modernizarea legislației din domeniul achizițiilor publice a avut loc prin reglementarea în cadrul generației de directive din 2004 a instrumentelor și tehnicilor electronice de atri-

buire a contractelor de achiziție publică în cadrul unui context mai larg de modernizare a administrației publice (Comisia Europeană, 2013, p. 2), ca efect al dezvoltării noilor tehnologii ale informației – TIC (Ferk, 2016, p. 330) Procesul de modernizare a achizițiilor publice care a precedat reglementarea S.A.D. a fost anunțat în mod coordonat de Comisia Europeană începând cu Cartea Verde din 2010 (Comisia Europeană, 2010, 571, p. 2) și a continuat ulterior cu Strategia pentru achiziții publice electronice din 2012 (Comisia Europeană, 2012, p. 2) care a subliniat nevoia de eficiență.

Modernizarea administrației publice este o prioritate pentru creșterea competitivității economiei europene într-un context mondial dominat de globalizare. În același timp, modernizarea poate contribui la obținerea unor economii semnificative la buget în contextul constrângerilor financiare generate de pandemie. În acest sens, Banca Mondială a subliniat că utilizarea mijloacelor electronice în achiziții publice poate contribui la obținerea unor economii la buget care pot varia între 6%–13,5% din totalul cheltuielilor administrației publice (Comisia Europeană, 2013, p. 2) în timp ce alte cifre arată o reducere de chiar 20% (Comisia Europeană, 2017b, p. 185).

Alte avantaje ale achizițiilor publice electronice pot include un nivel mai ridicat de transparență față de public (OECD, 2016, p. 42), cât și creșterea nivelului de concurență transfrontalieră prin participarea mai multor operatori economici la o singură procedură de atribuire (OECD, 2011a, p. 2), incluzând I.M.M.-urile.

Pentru a atinge eficiența economică și socială spre care achizițiile publice tind, achizițiile publice electronice trebuie aplicate în toate fazele unei proceduri de atribuire (de la planificare, atribuire dacă ne referim la e-notificări sau comunicarea anunțurilor prin intermediul S.E.A.P., până la administrarea contractului de achiziție publică în sistem electronic, incluzând facturarea electronică în achizițiile publice recent reglementată prin Legea nr. 199/2020). De asemenea, diverse programe informatice utilizate la nivel intern pot contribui la o comunicare eficientă cât și la reducerea numărului de documente existente în format fizic, precum și la trasabilitatea acestora. În acest fel, se pot extrage date masive privind obiectul procedurilor de atribuire și stabili noi priorități la nivelul fiecărei autorități/entități contractante și chiar la nivel național.

La nivel național, raportul anual de activitate al A.N.A.P. din anul 2020 (A.N.A.P., 2021b, pp. 15-16) menționează utilizarea S.A.D. cu scopul de reducere „substanțială" a sarcinilor administrative ale autorităților/entităților contractante.

Reducerea sarcinilor administrative poate sprijini autoritățile/entitățile contractante să își concentreze eforturile asupra achizițiilor publice de importanță ridicată (fie ca valoare pecuniară, fie în derularea obiectivelor generale ale autorității/entității contractante respective conform competențelor legale). În acest sens, o utilizare eficientă a S.A.D. reduce timpul alocat achizițiilor publice de uz curent.

Din punct de vedere normativ, S.A.D. a fost reglementat pentru prima dată în directivele unionale din 2004. Preambulul Directivei 2004/18/UE menționa la pct. 12 că noile tehnici permit extinderea concurenței și ameliorarea eficienței comenzii publice. Autoritățile contractante urmau să utilizeze noile tehnici de achiziție conform noilor prevederi și cu respectarea principiilor egalității de tratament, nediscriminării și transparenței.

Definiția sistemului dinamic de achiziție din 2004 oferea securitate juridică (Bickerstaff și Arrowsmith, 2018, p. 605) și includea norme speciale pentru a garanta tratamentul echitabil al fiecărui operator economic care dorea să participe într-un sistem dinamic de achiziție.

Cu toate acestea, S.A.D. s-a dovedit a fi prea complex și birocratic din punct de vedere legislativ, astfel că, așa cum a prezis S. Arrowsmith, S.A.D. nu a fost utilizat la adevăratul său potențial spre deosebire de un instrument relativ similar așa cum este acordul-cadru (Arrowsmith, 2005, p. 16), care a devenit destul de popular atât la nivel unional, cât și în România.

## 3. Regimul juridic actual al S.A.D.

Cu titlu introductiv, menționăm că S.A.D. este o tehnică de achiziție electronică relativ nouă dacă o comparăm cu procedurile de licitație deschisă sau licitație restrânsă, acestea din urmă fiind regula de bază în alegerea unei proceduri de atribuire în achizițiile publice. S.A.D. a fost reglementată pentru prima dată la nivel unional în 2004.

În continuare, vom trece în revistă regimul juridic în dreptul unional și în dreptul român pentru a evidenția trăsăturile specifice ale S.A.D.

### *3.1. Regimul juridic din dreptul unional și dreptul român*

#### *3.1.1. Sediul materiei*

La nivel unional, S.A.D. este reglementat de art. 34 din Directiva 2014/24/UE, respectiv art. 52 din Directiva 2014/25/UE. De asemenea, referiri la S.A.D. identificăm în preambulul celor două directive. În materia concesiunilor, Directiva 2014/23/UE nu include S.A.D. ca urmare a domeniului complex incompatibil cu o procedură de atribuire electronică, așa cum este S.A.D., utilizată pentru achiziții de uz curent. Or, un contract de concesiune nu are ca obiect achiziții de uz curent ci realizarea unor lucrări și servicii complexe cum ar fi prestarea serviciilor de salubrizare sau canalizare.

Astfel, punctele 63, respectiv 73 relevă nevoia de simplificare a legislației de la nivel unional. Deși S.A.D. exista și în generația anterioară de directive, acest instrument nu a fost utilizat în practică ca urmare a faptului că reglementările din directivele anterioare nu erau suficient de flexibile (Risvig, 2018, p. 468) întrucât impuneau depunerea unei oferte orientative care respecta specificațiile tehnice pentru calificarea în S.A.D. în loc de simpla depunere a unui document unic de achiziție european (D.U.A.E.), așa cum este în prezent. Depunerea unei astfel de oferte orientative era considerată o povară birocratică deși credem că, în anumite privințe, ar fi putut fi considerată utilă (cunoașterea prețurilor și urmărirea evoluției lor în timp). În plus, S.A.D. avea o durată limitată de patru ani și nu era nelimitată, așa cum este în prezent.

Nu în ultimul rând, conform art. 35 alin. 4 din Directiva 2004/18/CE, autoritățile contractante aveau obligația publicării unui anunț ulterior atribuirii fiecărui contract din cadrul S.A.D. într-un termen de 48 de ore sau posibilitatea grupării și publicării

trimestriale, fapt considerat excesiv de către multe autorități contractante/entități contractante ca urmare a termenului prea scurt.

O constantă în cursul modificărilor legislative rămâne faptul că și în reglementarea actuală este o tehnică exclusiv electronică de achiziție.

În dreptul român, S.A.D. a fost transpus din directivele unionale la art. 120-130 din Legea nr. 98/2016, respectiv de art. 129-139 din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile publice sectoriale. Aceste articole se vor completa cu normele metodologice din H.G. nr. 394/2016, respectiv H.G. nr. 395/2016, cât și cu prevederile din Codul Civil, în măsura în care aceste prevederi nu sunt incompatibile cu specificul achizițiilor publice electronice.

Definiția S.A.D. din legislația română de la art. 3 alin. 1 lit. pp din Legea nr. 98/2016 menționează în mod expres faptul că „achiziția de uz curent" urmează să satisfacă necesitățile autorității contractante. Prin urmare, achiziția de uz curent se va raporta la specificul autorității contractante, respectiv necesitatea satisfacerii cu prioritate a interesului public. Astfel, noțiunea se va individualiza la nivelul fiecărei autorități/entități contractante în funcție de activitatea sa specifică. Or, un produs va fi considerat de uz curent pentru o autoritate/entitate contractantă în timp ce pentru o altă autoritate s-ar putea să nu fie de uz curent.

### *3.1.2. Obiectul S.A.D.*

Acest tip de tehnică de atribuire poate privi exclusiv achiziții de uz curent. Noțiunea de „achiziții de uz curent" include produse, servicii sau lucrări care sunt deja disponibile sau „de la raft" care nu necesită o adaptare specială pentru a fi achiziționate de către o autoritate/entitate contractantă (Trepte, 2007, p. 410).

În plus, Comisia Europeană menționa și faptul că S.A.D implică achiziții de uz curent sau „de la raft" a căror evaluare are loc în mod „rapid" (Comisia Europeană, 2005, p. 21). Această descriere poate sugera un nivel redus de complexitate a produselor/serviciilor și lucrărilor cât și faptul că acestea pot fi ușor substituibile unele cu altele. Cu toate acestea, produsele, serviciile și lucrările pot avea adaptări minore. Este interesant de remarcat faptul că, în proiectul Directivei 2014/24/UE, Parlamentul European a propus eliminarea lucrărilor din categoria achizițiilor publice care se realizează prin S.A.D. (Parlamentul European, 2013). Prin urmare, chiar dacă, în prezent, S.A.D. permite achiziția publică a unor lucrări, o interpretare istorică ar putea sugera ca aceste lucrări să fie de importanță redusă sau lucrări minore care să nu necesite o evaluare complexă, respectiv a căror evaluare să poată avea loc rapid.

O.E.C.D. subliniază faptul că D.P.S. este „în general potrivită pentru achiziția de mărfuri unde este piața activă a produselor standardizate" (OECD, 2011b, p. 9).

Exemple de achiziții de uz curent sau produse standardizate se pot referi la achiziții de birotică, produse de curățenie, alimente sau alte produse similare de uz curent.

În acest sens, remarcăm faptul că la nivelul Marii Britanii, noua reformă de modernizare post-Brexit are în vedere utilizarea S.A.D. pentru toate tipurile de achiziții (Cancelaria Primului-Ministru, 2020, p. 8) nu doar pentru cele de uz curent în cadrul unui S.A.D. + considerat în doctrină deja relativ complex (Sanchez-Graells, 2021, p. 12).

Pentru a sprijini participarea I.M.M.-urilor, autoritățile contractante pot diviza în mod obiectiv produsele, serviciile sau lucrările în diverse categorii în funcție de caracteristicile achizițiilor respective. Astfel, aceste caracteristici se pot referi la valoarea (*n.n.* art. 120 alin. 3 din Legea nr. 98/2018 menționează oarecum neobișnuit „*dimensiunea*") maximă admisibilă a contractelor subsecvente care vor fi încheiate prin S.A.D. sau la o anumită zonă geografică în care aceste contracte subsecvente vor fi executate. În acest fel, autoritățile pot sprijini I.M.M.-urile locale.

Însă, împărțirea pe categorii implică o cunoaștere foarte bună a pieței respective de către autoritățile contractante, fapt care nu este posibil în toate circumstanțele.

De asemenea, categoriile pot fi împărțite în funcție de natura sau caracteristicile achiziției publice care urmează a fi realizate (Crown Commercial Service, 2016, p. 6).

Este important de subliniat că împărțirea pe diverse categorii nu ar trebui să cauzeze încălcarea principiilor nediscriminării și a tratamentului egal dintre operatorii economici (Pavlova, 2020, p. 111), principii de bază ale atribuirii unui contract de achiziție publică.

Noțiunea de „categorie de produse, lucrări sau servicii" se aseamănă, însă nu se confundă cu noțiunea de „lot" așa cum este reglementată de art. 141 din Legea nr. 98/2016, astfel că autoritățile nu au obligația de a justifica decizia de a nu derula S.A.D. cu diverse categorii.

Exemplul clasic de împărțire în categorii este la mobilier pentru birou unde putem avea următoarele categorii: scaune, birou, masă de întâlniri (Smith, 2016) etc. Acest fapt poate încuraja participarea I.M.M.-urilor specializate în distribuția unui anumit produs cum ar fi distribuitorii specializați într-un tip de instrumentar medical. De altfel, pot exista loturi și în cadrul S.A.D.

Criteriile de calificare și selecție vor corespunde acestor categorii, fie că ne referim la cantitate, fie la localizare geografică. Autoritatea contractantă ar putea limita numărul categoriilor cu privire la care același operator economic depune oferta sau la care poate fi declarat câștigător în măsura în care a specificat acest fapt în anunțul de participare.

Nivelul cifrei de afaceri se va raporta la valoarea maximă anticipată a contractelor de achiziție publică care urmează să fie atribuite în cadrul S.A.D. În mod similar, capacitatea tehnică și profesională se va raporta în mod corespunzător la valoarea contractului de achiziție publică.

### *3.1.3. Procedura de atribuire*

Fiind o tehnică de atribuire și nu o procedură de atribuire propriu-zisă, S.A.D. „împrumută" regulile de la o altă procedură de atribuire, respectiv de la licitația restrânsă însoțită de constrângerile formatului electronic în care se derulează în mod efectiv.

În virtutea principiului transparenței, autoritatea contractantă trebuie să publice un anunț de participare în care autoritatea contractantă/entitatea contractantă să precizeze că va utiliza S.A.D. În anunț, trebuie clarificat foarte clar codul CPV aplicabil respectivei achiziții publice așa cum se regăsește acesta în Regulamentul nr. 2195/2002.

Codul CPV permite operatorilor economici să identifice anunțurile de care sunt interesați, astfel că sprijină în mod direct concurența transfrontalieră cât și un nivel cât mai ridicat al transparenței în achizițiile publice. În măsura în care nu va identifica un cod CPV exact, autoritatea contractantă va folosi un cod cât mai larg cu putință (Varney, 2011, p. 188).

De asemenea, codurile CPV sunt utilizate în scop statistic. De altfel, am remarcat că denumirile marginale aferente fiecărui cod pot sprijini interpretarea anumitor noțiuni din cuprinsul Directivei 2014/24/EU, așa cum s-a reținut la punctul 51 din Hotărârea CJUE din 21.03.2019 în C-465/17, *Falck Rettungsdienste și Falck*, sau la distincția dintre produse și servicii la pct. 61 din Concluziile Avocatului General Ján Mazák din 16.12.2008 în C-300/07, *Hans & Christophorus Oymanns*.

S.A.D. este o procedură de atribuire care se derulează din punct de vedere practic în două etape. Prima etapă constă în depunerea solicitărilor de participare prin depunerea D.U.A.E. în S.A.D. iar a doua etapă în depunerea ofertelor de către operatorii economici care îndeplinesc cerințele de calificare și care au fost admiși în S.A.D. în urma evaluării solicitărilor de participare.

Pe scurt, procedura se derulează astfel:

(i) identificarea la nivelul autorității a achizițiilor de uz curent și includerea în referatul de necesitate, redactarea strategiei de contractare și a documentelor achiziției care include în special anunțul de participare, documentul unic de achiziție (D.U.A.E) și caietul de sarcini;

(ii) publicarea anunțurilor de participare în care autoritatea precizează în mod clar faptul că va utiliza S.A.D. cu menționarea naturii și cantității estimate avute în vedere, împărțirea în mod obiectiv pe categorii și acordarea accesului nerestricționat, direct și complet la documentele achiziției; anunțul va preciza funcționarea S.A.D. cu indicarea echipamentelor electronice și modalitățile tehnice de conectare; perioada pentru depunerea solicitărilor de participare este de minim 30 de zile de la data transmiterii spre publicare a anunțului de participare; termenele se vor calcula conform art. 3 alin. 2 din Legea nr. 98/2016, respectiv art. 3 alin. 2 din Legea nr. 99/2016 în sistem intermediar (ziua în care a avut loc evenimentul nu se ia în calcul în schimb ultima zi se ia în calcul); termenul de 30 de zile pentru depunerea solicitărilor de participare poate fi mai lung în situația în care S.A.D. ar fi utilizat pentru achiziția unor lucrări (reparații) minore care ar impune și necesitatea vizitării amplasamentului în condițiile art. 152 alin. 2 cu respectarea principiului proporționalității care impune acordarea unor termene mai lungi atunci când acest lucru este necesar în funcție de complexitatea obiectului contractului de achiziție publică și cerințelor specifice ale acestuia;

(iii) depunerea solicitărilor de participare de către orice operator economic interesat; evaluarea solicitărilor urmează a avea loc în maxim 10 zile lucrătoare cu posibilitatea prelungirii de până la 15 zile lucrătoare în cazul în care se impune necesitatea de a verifica documente suplimentare sau de a verifica în alt mod îndeplinirea criteriilor de calificare și selecție;

(iv) informarea operatorilor economici dacă au fost sau nu admiși în S.A.D. în termen de 3 zile de la luarea deciziei respective prin notificări transmise prin S.E.A.P.;
(v) depunerea ofertelor de către participanții admiși care au depus solicitări de participare și care îndeplinesc criteriile de calificare și selecție din etapa întâi; utilizarea unei etape de licitație electronică, dacă se apreciază necesar;
(vi) evaluarea ofertelor conform criteriului de atribuire și factorilor de evaluare stabiliți prin anunțul de participare pentru a respecta principiul transparenței aplicabil tuturor procedurilor de atribuire; este posibilă solicitarea de clarificări inclusiv cu privire la un preț aparent neobișnuit de scăzut sau privind completarea/clarificarea ofertei;
(vii) atribuirea contractului de achiziție publică și informarea participantului declarat câștigător;
(viii) întocmirea raportului procedurii pentru fiecare S.A.D. lansat;
(ix) publicarea anunțului de atribuire în termen de 30 de zile de la atribuirea unui contract de achiziție publică prin S.A.D. sau încheierii S.A.D.;
(x) întocmirea dosarului achiziției pentru fiecare S.A.D. lansat;
(xi) arhivarea dosarului achiziției în format electronic în conformitate cu prevederile Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în format electronic.

Nu se aplică reducerea termenelor de la licitația restrânsă întrucât, pe de o parte, procedura de atribuire se derulează prin mijloace electronice iar, pe de altă parte, scurtarea excesivă a termenelor ar face dificilă depunerea unor oferte viabile. În acest sens, este necesară atingerea unui echilibru între nevoia de eficiență a autorității contractante, pe de o parte, și nevoia de a asigura depunerea cât mai multor oferte admisibile, respectiv oferte care nu sunt inacceptabile, neconforme sau neadecvate, pe de altă parte.

Fiind un instrument care se desfășoară exclusiv în mod electronic, comunicările se vor derula exclusiv prin mijloace electronice. Derularea prin mijloace electronice impune anumite exigențe cu privire la modalitatea de efectuare a comunicărilor. În acest sens, ar putea exista o discuție cu privire la posibilitatea existenței comunicărilor verbale. Astfel, art. 123 din Legea nr. 98/2016 face trimitere la art. 64 alin. 1 și alin. 2 din Legea nr. 98/2016 iar nu și la alin. 3, care descrie comunicările verbale. În acest sens, pot fi două posibile interpretări:

1. o primă interpretare are în vedere faptul că trimiterea la art. 64 alin. 1 include atât mijloacele electronice de comunicare cât și alte mijloace decât cele electronice, astfel că nu mai era necesară o normă de trimitere și la alin. 3-5 ale art. 64;

2. o a doua interpretare are în vedere faptul că art. 123 prevede în mod expres faptul că toate comunicările se realizează „*exclusiv prin mijloace electronice*". O interpretare strictă corespunde prevederii legale care utilizează în mod destul de strict sintagma „*toate*" cât și „*exclusiv*".

Cu toate acestea, într-o primă fază de implementare în practică a S.A.D. s-ar putea ca I.M.M.-urile să se confrunte cu dificultăți de ordin tehnic care ar putea impune apariția și a unor comunicări verbale minore. Ulterior, în situația în care S.A.D. se derulează de

o perioadă de timp ar trebui ca alte comunicări să fie excluse cu excepția comunicărilor electronice. În acest sens, menționăm în continuare exigențele comunicărilor verbale deși opinăm că, în faza aceasta a reglementării, comunicările verbale sunt incompatibile cu modul de derulare exclusiv electronic al S.A.D. În mod excepțional, comunicarea verbală poate avea loc pentru alte elemente, cu excepția elementelor esențiale ale procedurii de atribuire așa cum sunt documentele achiziției, solicitările de participare și ofertele. Comunicările verbale au loc cu condiția informării tuturor participanților.

Acceptarea unor astfel de comunicări verbale atunci când se referă la elementele esențiale ale ofertei poate fi interpretată în funcție de conținut, de la caz la caz, ca o încălcare a principiului tratamentului egal între operatorii economici. Conținutul comunicărilor verbale, care pot avea impact semnificativ asupra conținutului și evaluării ofertelor, se consemnează în scris prin minute, sinteze sau prin înregistrări audio.

Autoritatea contractantă poate prelungi perioada de evaluare în măsura în care nu a trimis spre publicare anunțul de participare, cu condiția publicării în S.E.A.P. a duratei prelungirii. Rațiunea prelungirii este de a avea un număr cât mai ridicat de concurenți.

Autoritatea contractantă va informa în mod motivat operatorii economici cu privire la admiterea sau respingerea solicitării de participare în urma analizării D.U.A.E.

Conform art. 215 alin. $5^1$ din Legea nr. 98/2016, solicitarea de participare este neadecvată în situația în care operatorul economic se află într-unul din motivele de excludere obligatorii sau facultative sau nu îndeplinește cerințele de calificare prevăzute de autoritatea contractantă (capacitatea de exercitare a activității profesionale, situația economică și financiară și capacitatea tehnică și profesională).

În privința capacității de exercitare a activității profesionale, atragem atenția asupra unei practici necorespunzătoare de a solicita prin menționarea în modelul de D.U.A.E. din S.E.A.P. a unor autorizații/avize deși aceste autorizații/avize ar trebui incluse în fișa de date/anunț. Acest fapt poate avea drept rezultat declararea respectivei cerințe de calificare ca fiind o clauză nescrisă conform art. 30 alin. 6 din H.G. nr. 395/2016 astfel că ulterior ar putea fi anulată de către C.N.S.C.

În privința capacității de exercitare a activității profesionale, atragem atenția asupra faptului că recent C.J.U.E. a statuat în cauza C-6/20, *Riigi Tugiteenuste Keskusn* că autoritățile contractante nu pot solicita ca un operator economic să facă dovada înregistrării la Oficiul Registrului Comerțului sau la o altă autoritate din statul membru unde va avea loc executarea viitorului contract de achiziție publică.

Autoritatea contractantă are dreptul de a solicita pe toată durata de valabilitate un D.U.A.E. reînnoit și actualizat însoțit de toate sau o parte din documentele care stau la baza acestuia cu privire la care autoritatea contractantă poate solicita completarea/clarificarea elementelor incomplete sau eronate. Acest fapt este și mai important în acele situații în care S.A.D. are o durată nelimitată în timp.

Pentru a respecta principiul proporționalității, autoritatea contractantă trebuie să acorde un interval de timp corespunzător depunerii documentelor aferente D.U.A.E. În cazul S.A.D., legislația română nu prevede un astfel de termen însă în cazul procedurii

simplificate, art. 196 alin. $2^1$ din Legea nr. 98/2016 prevede un termen de 5 zile lucrătoare care poate fi prelungit cu încă 5 zile lucrătoare pentru depunerea documentelor.

De altfel, în cazul utilizării S.A.D. cu o durată de valabilitate lungă există riscul expirării unor avize sau autorizații din D.U.A.E. cum ar fi, cu titlu de exemplu, un aviz emis de Agenția Națională a Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale. Ca bună practică, avizele sau autorizațiile care fac dovada capacității profesionale ar trebui solicitate din nou o dată la 6 luni sau anual pentru a verifica dacă nu a intervenit revocarea, anularea sau expirarea duratei acestora.

Atribuirea unui contract prin S.A.D. are loc ofertantului care prezintă oferta cea mai avantajoasă prin aplicarea criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare stabiliți prin anunțul de participare.

Este interzisă perceperea de tarife operatorilor economici interesați sau participanților la S.A.D. În schimb, o autoritate contractantă poate solicita plata unor tarife de la o altă autoritate contractantă în situația în care o autoritate contractantă sau o unitate de achiziții centralizată derulează S.A.D. pentru o altă autoritate contractantă. În acest caz, plata poate fi realizată chiar sub forma unui procent din valoarea S.A.D. (Risvig, 2018, p. 476).

Autoritatea contractantă nu poate limita numărul operatorilor economici care sunt acceptați în S.A.D. În acest fel, se poate obține un nivel de concurență optim care poate sprijini atingerea eficienței economice și sociale.

### *3.1.4. Durata*

Spre deosebire de acordul-cadru, ca instrument cu care se aseamănă, S.A.D. nu are o durată de valabilitate limitată în timp de 4 ani, respectiv 8 ani așa cum are acordul-cadru. Astfel, S.A.D. poate avea o durată mai lungă sau mai scurtă de 4 ani. Durata unui S.A.D. ar trebui să țină cont de o serie de factori cum ar fi: nivelul de dezvoltare al pieței respective, specificul produselor din piața respectivă și uzura lor morală, nevoile autorității care ar putea varia pe termen lung (Smith, 2016).

Durata expresă de 4 ani a fost eliminată din reglementările anterioare, opțiune considerată rezonabilă din moment ce operatorii economici se pot alătura oricând S.A.D. (Neiva de Oliveira, 2017, p. 181). Este de remarcat că acest fapt poate asigura un flux continuu de oferte pentru o autoritate contractantă astfel că poate preveni situațiile de blocaje.

Este interesant de remarcat faptul că A.N.A.P. recomandă ca durată a unui S.A.D. să nu depășească o perioada de 3 ani, deși prevederile legale nu prevăd o astfel de durată. Dacă durata este prea scurtă, s-ar putea ca operatorii economici să nu fie interesați căci s-ar putea ca nici contractul de achiziție încheiat prin intermediul S.A.D. să nu aibă o valoare/durată lungă sau importantă. În schimb, dacă durata este prea lungă, achiziția publică respectivă poate fi depășită tehnologic și moral.

Durata unui contract atribuit prin S.A.D. poate depăși durata S.A.D. însă nu poate fi încheiat pe durată nedeterminată pentru a nu fi restrictiv de concurență.

S.A.D. nu ar trebui folosit abuziv sau impropriu de către autoritățile contractante. Acest fapt poate fi interpretat ca obligație a autorităților contractante de a susține concurența între operatorii economici și de a nu folosi S.A.D. într-un mod restrictiv prin includerea unor criterii de calificare restrictive, specificații tehnice restrictive sau solicitarea unor cantități de produse excesiv de mari pe care le pot livra doar anumiți operatori economici (Sanchez-Graells, 2015).

### *3.1.5. Perioada de așteptare*

Perioadă de așteptare pe care autoritățile contractante trebuie să o respecte anterior încheierii contractului este facultativă în cazul utilizării S.A.D. potrivit art. 59 alin. 3 lit. c) din Legea nr. 101/2016.

În S.E.A.P. este disponibil un ghid privind utilizarea S.A.D. de la data de 8 martie 2021 (S.E.A.P., 2021). Din punct de vedere terminologic, remarcăm faptul că autoritatea contractantă care derulează achiziții publice în numele altei autorități se numește „administrator S.A.D.". O astfel de tendință de a derula achizițiile publice cu ajutorul unei alte autorități poate deschide, cu pași mărunți, drumul către utilizarea cooperării dintre autoritățile contractante, cooperare care ar trebui să îmbrace exigențele art. 31 din Legea nr. 98/2016.

Suspendarea sau anularea S.A.D. trebuie să intervină în mod justificat.

## 4. Comparație între S.A.D. și acordul-cadru

În cazul ambelor instrumente de atribuire, fie că ne referim la acordul-cadru, fie la S.A.D., remarcăm faptul că, în esență, la finalizarea prin atribuire a acordului-cadru sau a S.A.D. nu are loc încheierea contractului de achiziție publică. Astfel, autoritatea contractantă poate amâna acest moment.

S.A.D. se poate dovedi mai ineficient din punct de vedere practic la început din pricina resurselor umane pe care le impune în primă etapă. În această etapă, o persoană va trebui să verifice D.U.A.E. și eventual documentele suport de la mai mulți operatori economici.

S.A.D. este similar în multe privințe cu acordul-cadru, un alt instrument de achiziție. O primă întrebare care se poate ridica este dacă S.A.D. este mai flexibil în comparație cu acordul-cadru. În măsura în care analizăm obiectul S.A.D. în comparație cu acordul-cadru, vom observa că obiectul S.A.D. include exclusiv achiziții de uz curent în timp ce acordul-cadru nu este limitat la o categorie specifică de achiziții publice (Lichère, 2014, p. 100). Din acest punct de vedere, S.A.D. nu este mai flexibil în comparație cu acordul-cadru. O a doua limitare este că S.A.D. se derulează exclusiv prin mijloace electronice.

În schimb, principalul element care oferă flexibilitate este posibilitatea operatorilor economici de a se înscrie oricând în S.A.D., în timp ce parte a acordului-cadru pot fi doar operatorii economici ale căror oferte au fost declarate câștigătoare în urma derulării unei proceduri de atribuire. Încheierea acordului-cadru doar cu un operator economic se poate dovedi problematică în anumite situații astfel că S.A.D. oferă mai multă flexibilitate.

Ca durată, S.A.D. poate fi și nelimitat, în timp ce acordul-cadru nu poate avea o durată mai lungă de 4 ani, respectiv 8 ani.

O oarecare similaritate o regăsim și în faptul că S.A.D. permite împărțirea pe categorii și loturi în timp ce acordul-cadru permite doar împărțirea pe loturi, deși, strict juridic, cele două noțiuni nu sunt interschimbabile.

## 5. Aspecte de drept comparat

Într-o serie de state, așa cum este România, S.A.D. nu și-a atins încă potențialul. Am arătat anterior propunerea de modificare legislativă recentă din Marea Britanie unde S.A.D. este destul de popular. Tot în Marea Britanie menționăm, cu titlu de exemplu, că la nivelul administrației publice locale, S.A.D. a fost utilizat în cazul serviciilor de transport (Local Government Association, 2017, pp. 18-25), dar și pentru serviciile sociale, recrutare, servicii de traduceri, medicamente (Eyo, 2017, p. 12).

Remarcăm faptul că, tot în Marea Britanie, la nivelul autorităților locale, utilizarea S.A.D. a dus la economii între 2-10% (Local Government Association, 2017, p. 11) unde, în unele situații, S.A.D. a înlocuit acordul-cadru.

Un aspect interesant îl găsim în Italia unde unele acorduri-cadru sunt atribuite cu ajutorul D.P.S. (Pavlova, 2020, p. 117) deși directivele unionale nu prevăd o asemenea posibilitate.

În Olanda, S.A.D. este utilizat pentru componente I.T. cât și pentru recrutare temporară de personal. Pe de altă parte, și în Bulgaria, S.A.D. este încă la început.

## 6. Concluzii: o nouă instrucțiune a A.N.A.P.?

Implementarea S.A.D. are potențialul de a îmbunătăți eficiența achizițiilor publice printr-un nivel mai ridicat al concurenței și transparenței, transparență asigurată de utilizarea sa prin intermediul mijloacelor electronice. În plus, mijloacele electronice pot asigura trasabilitatea datelor.

Este de așteptat ca A.N.A.P. să emită o instrucțiune privind utilizarea S.A.D. Implementarea efectivă ține de capacitatea administrativă a fiecărei autorități/entități contractante cât și de mijloacele concrete de popularizare a acestui instrument la nivelul autorităților, dar și al operatorilor economici.

Din punct de vedere legislativ, o soluție ar putea fi apariția unei reglementări care să impună în mod obligatoriu utilizarea S.A.D. într-un procent de 5-10% din totalul achizițiilor publice de uz curent pe care o autoritate/entitate contractantă le derulează la nivel de an bugetar. Desigur că este posibilă și implementarea unui procent la nivelul fiecărei autorități prin decizia conducătorului respectivei entități, fără a fi necesară o modificare legislativă în acest sens.

Însă, pentru a-și atinge potențialul de instrument de achiziție exclusiv electronic, acest instrument trebuie însoțit și de implementarea facturării electronice în achizițiile publice, cât și de administrarea executării contractului de achiziție publică prin mijloace electronice.

## Bibliografie:


1. Agenția Națională pentru Achiziții Publice (A.N.A.P.), „Noi funcționalități în SEAP pentru Sistemul Dinamic de Achiziții", comunicat de presă, 2 februarie 2021a, [Online] disponibil la adresa http://anap.gov.ro/web/noi-functionalitati-in-seap-pentru-sistemul-dinamic-de-achizitii/, accesat la data de 4 iunie 2021.
2. Agenția Națională pentru Achiziții Publice (A.N.A.P.), „Raport Anual de Activitate 2020", 2021b, [Online] disponibil la adresa http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Raport-activitate-ANAP-2020-final.pdf, accesat la data de 6 mai 2021.
3. Arrowsmith, S., „Dynamic Purchasing Systems under the New EC Procurement Directives – A Not so Dynamic Concept", 2005, *Public Procurement Law Review*, vol. 14, pp. 16-29.
4. Banca Mondială, „Opportunities and Challenges for Public Procurement in the First Months of the COVID-19 Pandemic: Results from an Experts Survey. Equitable Growth, Finance and Institutions Insight", 19 aprilie 2021, [Online] disponibil la adresa https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/35472, accesat la data de 5 mai 2021.
5. Bickerstaff, R. și Arrowsmith, S., „Electronic Procurement", în Arrowsmith, S., *The Law of Public and Utilities Procurement. Regulation in the EU and UK*, vol. 2, Londra: Editura Sweet&Maxwell, 2018, pp. 603–691.
6. Bovis, C., „The Priorities of EU Public Procurement Regulation", 2020, *ERA Forum*, vol. 21, pp. 283–297.
7. Cancelaria Primului-Ministru (Cabinet Office), Marea Britanie, „Transforming Public Procurement", decembrie 2020, [Online] disponibil la adresa https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/943946/Transforming_public_procurement.pdf, accesat la data de 9 iunie 2021.
8. Comisia Europeană, „Carte Verde privind extinderea utilizării achizițiilor publice electronice în UE", COM(2010) 571 final, Bruxelles, 18 octombrie 2010.
9. Comisia Europeană, „Documentul de lucru al Comisiei Europene privind utilizarea mijloacelor electronice în Directivele 2004/18/EU și 2004/17/EU", Bruxelles, 8 iulie 2005, SEC(2005) 959.
10. Comisia Europeană, „Toolbox 2017 Edition – Quality of Public Administration", 13 noiembrie, 2017b, [Online] disponibil la adresa https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8055&type=2&furtherPubs=no, accesat la data de 5 mai 2021.
11. Comisia Europeană, Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Transformarea achizițiilor publice pentru ca acestea să funcționeze în și pentru Europa", COM(2017) 572 final, Strasbourg, 3 octombrie 2017a.
12. Comisia Europeană, Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor, „O Strategie pentru achizițiile publice electronice", COM(2012) 179 final, Bruxelles, 20 aprilie 2012.
13. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Achizițiile publice electronice de la un capăt la altul în vederea modernizării administrației publice", COM(2013) 453 final, Bruxelles, 26 iunie 2013.
14. Crown Commercial Service, Marea Britanie, „The Public Contracts Regulations 2015 & The Utilities Contracts Regulations 2016. Dynamic Purchasing Systems", octombrie 2016, [Online] disponibil la adresa https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/

uploads/attachment_data/file/560265/Guidance_on_Dynamic_Purchasing_System_-_Oct_16.pdf, accesat la data de 12 mai 2021.
15. Eyo, A., „Evidence on Use of Dynamic Purchasing Systems in the United Kingdom (UK)", 2017, *Public Procurement Law Review*, vol. 6, pp. 237–248.
16. Ferk, P., „Can the Implementation of Full E-Procurement into Real Life Address the Real Challenges of EU Public Procurement?", 2016, *European Procurement & Public Private Partnership Law Review*, vol. 11, nr. 4, pp. 327–339.
17. Lichère, F., „New Award Procedures", în Trybus, M., Caranta, R. și Edelstam, G. (editori), *EU Public Contract Law. Public Procurement and Beyond*, Bruxelles: Bruylant, 2014, pp. 81–104.
18. Local Government Association, „A Guide to Dynamic Purchasing Systems within the Public Sector: Is It Right for You and Your Suppliers?", 13 iunie 2017, [Online] disponibil la adresa https://www.local.gov.uk/publications/guide-dynamic-purchasing-systems-within-public-sector-it-right-you-and-your-suppliers, accesat la data de 13 mai 2021.
19. Neiva de Oliveira, M. „Techniques and Instruments for Aggregated Procurement in the New EU Directives", 2017, *European Procurement & Public Private Partnership Law Review*, vol. 12, nr. 2, pp. 177–182.
20. Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD), „Checklist for Supporting the Implementation of the OECD Recommendation of the Council on Public Procurement", 2016, [Online] disponibil la adresa https://www.oecd.org/governance/procurement/toolbox/search/checklist-implementation-oecd-recommendation.pdf, accesat la data de 5 mai 2021.
21. Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD), SIGMA, „E-Procurement. Public Procurement Brief 17", august 2011a, [Online] disponibil la adresa https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/5js4vmnvwp8w-en.pdf?expires=1627038343&id=id&accname=guest&checksum=769AE27430B207DD1643758DBD6C93A9, accesat la data de 6 mai 2021.
22. Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD), SIGMA, „Procurement Tools. Public Procurement Brief 11", ianuarie 2011b, [Online] disponibil la adresa http://www.sigmaweb.org/publications/Public_Procurement_Tools_2011.pdf, accesat la data de 11 iunie 2021.
23. Parlamentul European, „Raport al Parlamentului European din 11 ianuarie 2013 referitor la propunerea de directivă în domeniul achizițiilor publice", 11 ianuarie 2013, [Online] disponibil la adresa https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-7-2013-0007_RO.html, accesat la data de 6 mai 2021.
24. Pavlova, M., „The Advantages of the Dynamic Purchasing System in the Context of the Bulgarian Reality", 2020, Central and Eastern European Online Library, [Online] disponibil la adresa https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=939016, accesat la data de 10 mai 2021.
25. Risvig Hamer, C., „Commentary to Article 34 – Dynamic Purchasing Systems", în Steinicke, M. și Vesterdorf, P., *EU Public Procurement Law. Brussels Commentary*, Baden-Baden: C.H. Beck, Hart, Nomos, 2018, 465–476.
26. S.E.A.P., „Ghid privind principalele funcționalități ale Sistemului dinamic de achiziții implementat în S.E.A.P.", 8 martie 2021, [Online] disponibil la adresa https://www.e-licitatie.ro/pub/archive/news-feed/100001020, accesat la data de 13 mai 2021.
27. Sanchez-Graells, A., „Dynamic Purchasing Systems under Reg. 34 Public Contracts Regulations 2015", 15 aprilie 2015, [Online] disponibil la adresa https://www.howtocrackanut.com/

blog/2015/04/dynamic-purchasing-systems-under-reg-34.html?rq=dynamic%20purchasing, accesat la data de 12 mai 2021.
28. Sanchez-Graells, A., „The UK's Green Paper on Post-Brexit Public Procurement Reform: Transformation or Overcomplication?", 17 februarie 2021, [Online] disponibil la adresa https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3787380, accesat la data de 9 mai 2021.
29. Smith, S., „Procurement Byte: Dynamic Purchasing Systems (DPS) 1 – Planning for a DPS", 18 mai 2016, [Online] disponibil la adresa https://www.bevanbrittan.com/insights/articles/2016/procurement-byte-dynamic-purchasing-systems-dps-1-planning-for-a-dps/, accesat la data de 11 mai 2021.
30. Trepte, P., *Public Procurement in the EU. A Practioner's Guide*, Oxford: Oxford University Press, 2007.
31. Varney, M., „E-Procurement – Current Law and Future Challenges", 2011, *ERA Forum*, vol. 12, pp. 185–204.

### *Legislație și jurisprudență*

32. CJUE, Hotărârea Curții (Camera a patra) din 11 iunie 2009, *Hans & Christophorus Oymanns GbR, Orthopädie Schuhtechnik împotriva AOK Rheinland/Hamburg* în C-300/07, ECLI:EU:C:2009:358.
33. CJUE, Hotărârea Curții (Camera a patra) din 20 mai 2021, C-6/20, *Riigi Tugiteenuste Keskus*, ECLI:EU:C:2021:402.
34. CJUE, Hotărârea Curții (Camera a treia) din 21 martie 2019, *Falck Rettungsdienste GmbH și Falck A/S împotriva Stadt Solingen*, ECLI:EU:C:2019:234.
35. Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 13 din 30 aprilie 2004 (abrogată).
36. Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 134 din 30 aprilie 2004 (abrogată).
37. Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 94 din 28 martie 2014.
38. Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 94 din 28 martie 2014.
39. Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 94 din 28 martie 2014.
40. Hotărârea Guvernului nr. 394/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 422 din 6 iunie 2016.

41. Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achiziţiile sectoriale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 423 din 2 iunie 2016.
42. Legea nr. 101/2016 privind remediile şi căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziţie publică, a contractelor sectoriale şi a contractelor de concesiune de lucrări şi concesiune de servicii, precum şi pentru organizarea şi funcţionarea Consiliului Naţional de Soluţionare a Contestaţiilor, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 393 din 19 mai 2016.
43. Legea nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică (republicată), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 138 din 25 februarie 2014.
44. Legea nr. 199/2020 privind facturarea electronică în domeniul achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 825 din 9 septembrie 2020.
45. Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 505 din 15 iulie 2011.
46. Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 390 din 23 mai 2016.
47. Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 391 din 23 mai 2016.
48. Regulamentul (CE) nr. 2195/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 noiembrie 2002 privind Vocabularul Comun privind Achizițiile Publice (CPV), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 340 din 16 decembrie 2002.